

KONWENT POWIATÓW WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

**Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Wielkopolskiego
z dnia 10 lutego 2017 roku**

**w sprawie
projektu zmiany ustawy Prawo geologiczne i górnicze**

Konwent Powiatów Województwa Wielkopolskiego, po zapoznaniu się z zamieszczonym na stronie Rządowego Centrum Legislacji projektem ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej z dnia 13 września 2016r. wprowadzającego zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (t.j.: Dz.U. z 2016r., poz. 1131 ze zmianami) wnioskuje o rozważenie rzeczywistej konieczności dokonania zmiany regulacji art. 141 ust. 1a ustawy Prawo geologiczne i górnicze, oraz prosi o pozostawienie dotychczasowej treści wyżej przywołanego przepisu ustawy Prawo geologiczne i górnicze w brzmieniu gwarantującym samorządom powiatowym dotychczasowe wpływy z tytułu opłat, o których mowa w niniejszym dziale, w zakresie węglowodorów, w dotychczasowej wysokości, to jest 15 %, jako dochód powiatu,

Projekt ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej z dnia 13 września 2016r. w art. 50 przewiduje zmianę m.in. art. 141 ust. 1a Prawo geologiczne i górnicze.

Obecnie art. 141 ust. 1a ww. ustawy Prawo geologiczne i górnicze posiada brzmienie: „Wpływy z tytułu opłat, o których mowa w niniejszym dziale, w zakresie węglowodorów, w 60% stanowią dochód gminy, w 15 % dochód powiatu, w 15 % dochód województwa, na terenie których jest prowadzona działalność, a w 10% dochód NFOŚiGW”.

Po wejściu w życie nowej ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej art. 141 ust. 1a zostanie uchylony. Spowoduje to całkowitą utratę 15% dochodów powiatu z tytułu opłat eksploatacyjnych za wydobycie ropy naftowej oraz gazu ziemnego.

Powyższa zmiana jest krzywdząca dla powiatów, na terenie których będzie następowało wydobywanie ropy naftowej oraz gazu ziemnego. Eksploatacja węglowodorów, w tym także gazu łupkowego z formacji łupkowych, dotyka społeczności lokalne. Z uwagi na zwiększony ruch kołowy na lokalnych drogach związany z koniecznością dowozu specjalistycznego sprzętu i materiałów następuje proces przyspieszonego niszczenia dróg powiatowych, które spełniają ważną funkcję dla społeczności lokalnych w zakresie funkcjonowania życia gospodarczego, dojazdów do szkół oraz sprawnego dojazdu pojazdów służb ratunkowych, co wiąże się

ze znacząco zwiększonymi kosztami ich utrzymania. Kwoty otrzymywane w ramach wpływów z opłat eksploatacyjnych stanowią znaczące źródło finansowania kosztów utrzymania tych dróg w należyłym stanie technicznym.

W efekcie wprowadzenia proponowanych zmian, możemy mieć do czynienia ze zmniejszeniem elastyczności finansowej, jak również ograniczeniem lub opóźnieniem realizowanych inwestycji. Taka sytuacja, potencjalnie może zarówno zredukować zdolność powiatu do absorpcji dotacji unijnych dostępnych w ramach perspektywy unijnej na lata 2014–2020, ale i stanowić zagrożenie realizacji zadań własnych. Tym bardziej, że samorządy terytorialne muszą liczyć się z koniecznością zwiększenia wydatków wynikających z innych zapowiadanych przez administrację rządową reform, np. związanych z systemem edukacji. Jak wskazują doświadczenia wielu lat, część kosztów wszelkich zmian organizacyjnych i kompetencyjnych w administracji ponoszą właśnie samorządy.

Aby właściwie zrealizować zadania przekazywane przez władzę centralną z zakresu oświaty, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, utrzymania dróg czy administracji publicznej, w tym administracji związanej z ochroną środowiska, samorządy powiatowe regularnie dokładają ze środków własnych kwoty liczone w milionach złotych rocznie. Powiat, jego organ wykonawczy – zarząd, oraz starosta wykonują szereg zadań z zakresu ochrony środowiska. Starosta jest organem wydającym decyzje administracyjne regulujące podmiotom gospodarczym zakres korzystania ze środowiska naturalnego. Jest również organem administracji geologicznej. W ciągu ostatnich lat nastąpiła destabilizacja finansowania samorządów w wyniku zmian w regulacjach prawnych. Najwięcej uszczupliła lokalne budżety zmiana skali podatkowej (stawek oraz progów), wprowadzona w 2009 r. ulga prorodzinna. Inne straty spowodowała zmiana ustawy o opłacie skarbowej, zmiana ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz zmiana podatków od spadków i darowizn. Zmniejszyły się też wpływy z PIT i CIT. Te straty nie zostały zrekompensowane. Ponadto cały czas na barki samorządów przerzucano coraz to nowe zadania, bez zabezpieczenia na ich realizację wystarczających środków finansowych.

Dochód z opłaty eksploatacyjnej jest dochodem publiczno – prawnym, mającym status dochodu daninowego. Pozbawienie powiatów ww. opłaty narusza interes prawny powiatów. Planowane pozbawienie samorządów powiatowych tego dochodu, dla wielu z nich może mieć skutki katastrofalne i poważnie zachwiać gospodarką finansową powiatów. W uzasadnieniu projektu ustawy – wpływ na sektor publiczny, zupełnie pominięto skutki finansowe dla powiatów. Dla wielu powiatów wprowadzenia ww. zmian przy finansowaniu realizacji zadań administracyjnych, utrzymania dróg, zmian w oświacie i służbie zdrowia oznacza, że nie spełnią wymogu art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych – wydatki bieżące przekroczą dochody bieżące powiatów. W efekcie przełoży się to na ograniczanie wydatków

budżetów, ograniczenie - zaprzestanie realizacji wszelkich inwestycji, a w konsekwencji stagnację gospodarczą wielu społeczności lokalnych.

Dlatego zasadne jest pozostawienie dochodów dla powiatów z tytułu opłaty eksploatacyjnej za wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego co najmniej na dotychczasowym poziomie.

Biorąc powyższe pod uwagę niezbędna jest zmiana art. 50 pkt. 6 projektowanej ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej poprzez pozostawienie wpływów powiatów z tytułu opłat w zakresie węglowodorów, w wysokości co najmniej 15 %.

Przewodniczący
Konwentu Powiatów
Województwa Wielkopolskiego

Lech Janicki
Starosta Ostrzeszowski

Mariusz Zgaiński
/-/
Starosta Grodziski

Otrzymują:

1. Jan Szyszko - Minister Środowiska
2. Ludwik Węgrzyn - Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich.
3. Członkowie Konwentu Powiatów Województwa Wielkopolskiego.
4. a/a.